

A n' aquest telegrama s' hi ha adherit la Federació Agrícola Catalana; ell condensa, donchs, las aspiracions que tè en aquest punt la classe agrícola de la nostra terra.

Y bè 's comprén que aixís siga.

Els Pressupostos d' un Estat qualsevol, son el reflexe de la marxa general del Estat; son, com ha dit un autor extranjer, l' índex de la vida colectiva d' un poble.

La classe agrícola catalana que, gracias á Dèu, ha comprés ja que 's tè de preocupar de totas las qüestions de carácter públich, ha posat detinguda atenció en el projecte de pressupostos presentat á las Corts, y ha dit: Els Governos continúan dirigit malament la nau del Estat, que temps há va fent tomballóns ab perill imminent d' un naufragi general: el projecte de pressupostos indica clarament que anem seguint desorientats; cal de consegüent empendre altres viaranyes. S' han acabat els temps del quixotisme; han passat pera no tornar aquellas societats que eran fortas y progressivas per el sol fet de tenir Exércit fort y Marina excelent: aixó avuy es conseqüencia, complement d' un altre progrés, d' una altra riquesa; avuy el progrés consisteix en la cultura, en l' estudi, en el treball; avuy per viure s' ha de treballar exprement el such del cervell, produhint mòlt, bo y barato.

Aixís parlan, donant provas del característich sentit práctic de Catalunya, els agricultors cataláns.

Si voleu tenir forsas que 'ns defensin, segueixen dihent els agricultors cataláns als governants, feu de primer que hi hagi qué defensar; si voleu que mantinguem rumbosament Exércit y Marina com altres payssos, poseunos primer ó dexeunos posar en situació igual á la d' aquets payssos, que lo primer es viure. Doteunos ó dexeunos dotar d' instrucció, d' obras públicas; afliuxeu els llassos ab que agarrroteu á l' industria, á l' agricultura, la pobra cendrosa que viu corsecada, pero que s' aguanta per la sanitat que la volta, per els bons ayres que respira per camps y montanyas.

No, no es possible viure ab un pressupost quals gastos pujan á 988 millóns de pessetas y ja 's comensa per llensarne 399,8 per el Deute públich y 72'8 per las Classes passivas; no pot avenirse 'l pays á deixarse menjar d' aquella partida de gastos, la quarta part per Guerra y Marina, mentres que pera las funcions primordials del Estat no hi quedan més que engrunas, com se pot veure: funció jurídica, 14 millóns; politica, 16; religiosa, 41; fiscal, 48; de cultura, 50; de govern, 58; económica, 90, y defensiva (¿defensiva?), 193.

Y menos mal si aquest quadro resultés veritat, que no ho es en la